

DET NYE KRISTI

Av professor dr. Sverre Pedersen.

Reguleringsarbeidet i Kristiansund omfatter planer for gjenoppbyggingen av bybebyggelsen på Nordlandet, på Gomalandet og på Kirkelandet. Det siste område er det største av de ødelagte områder og er hovedbydelen i Kristiansund.

Kirkelandets bebyggelse før brannen i 1940 bestod delvis av et nesten uregulert parti i syd med kringlete og krokete gater, hvorav mange var smale og uoversiktlige og hadde dårlige stigningsforhold. Den vestre del av Kirkelandet var delvis regulert, men på en noe skjematisk måte. Terrenget er i sin helhet sterkt kupert, delvis meget bratt og vanskelig å behandle i byplanmessig henseende. Øverst i det sentrale byområde var der utlagt et meget pent parkområde, hvor kirken, en eldre trekirke, var plassert. I det kringlete bystrøk lå der en rekke meget verdifulle trebygninger, tildels av ganske store dimensjoner og med et palasslignende preg, så ved brannen i Kristiansund gikk megen verdifull eldre bygningskunst til grunne.

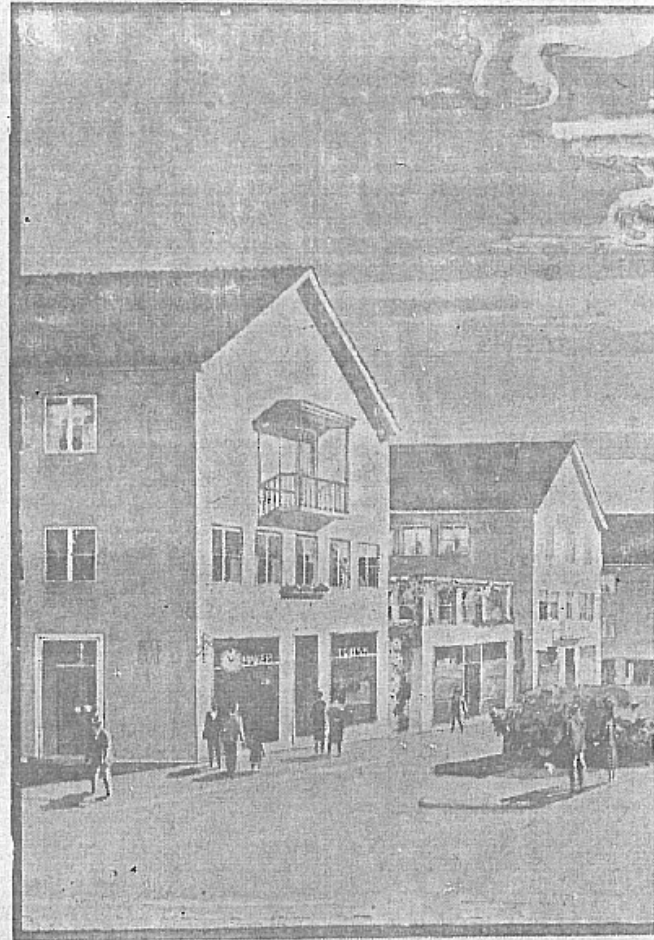
Bebyggelsen langs med Storkaia var meget karakteristisk gavilhusbebyggelse direkte til sjøkanten. Senere var der blitt lagt en betongkal foran pakkhusene her. Den noe innenfor liggende bebyggelse langs Storkaia bestod delvis av mere moderne murhus, hvorav forresten også fantes enkelte innen den før nevnte gamle bebyggelse. Torvet som lå i områdets vestre del, litt høyere oppe i terrenget, hadde en noe uregelmessig form og var delvis omgitt av mere moderne bebyggelse.

Det som i første rekke manglet den gamle seivvokste byplan, var ordentlige oppfartsveier fra kaia opp i byen. Det

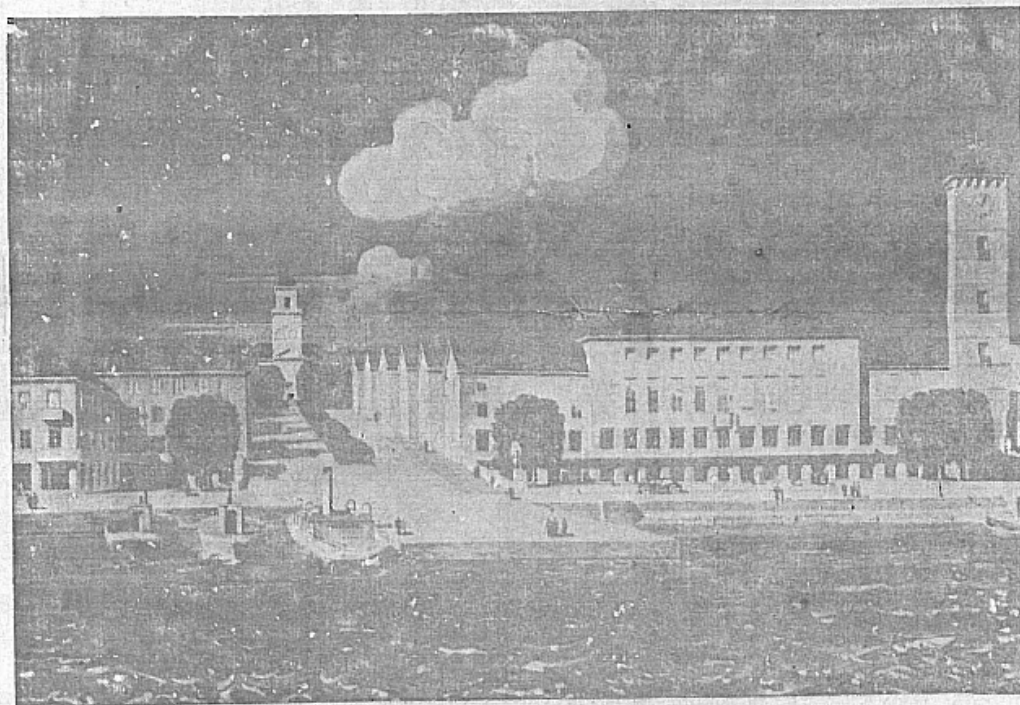
ble da en viktig oppgave å skape slike oppfarter, hvorav hovedoppfarten er lagt fra Pieren opp gjennom terrenget til en sentralplass oppe på platået som fremtidig tenkes omgitt av offentlige bygninger, hvoriblandt post- og telegrafbygning m. v. I nærheten her ligger også den høyere skoles utvidede bygningskompleks.

Denne hovedoppfart, som får en bredde av 24 m., og forsvavidt får preg av en almenning (en løsning som der finnes flere av i norske kystbyer), blir flankert av forretningsgårder i form av gavilhus. En annen oppfartsgate er planlagt i områdets søndre del, rett opp fra Minebassen. Når innfartsveien til Kristiansund er ferdig, vil fremtidens biltrafikk fra fastlandet via en bilferje og over to store broer bli ført frem til sentret her på Kirkelandet, hvor en rutebilholdeplass og et par parkeringsplasser er arrangert.

Langs med Storkaia er plan-

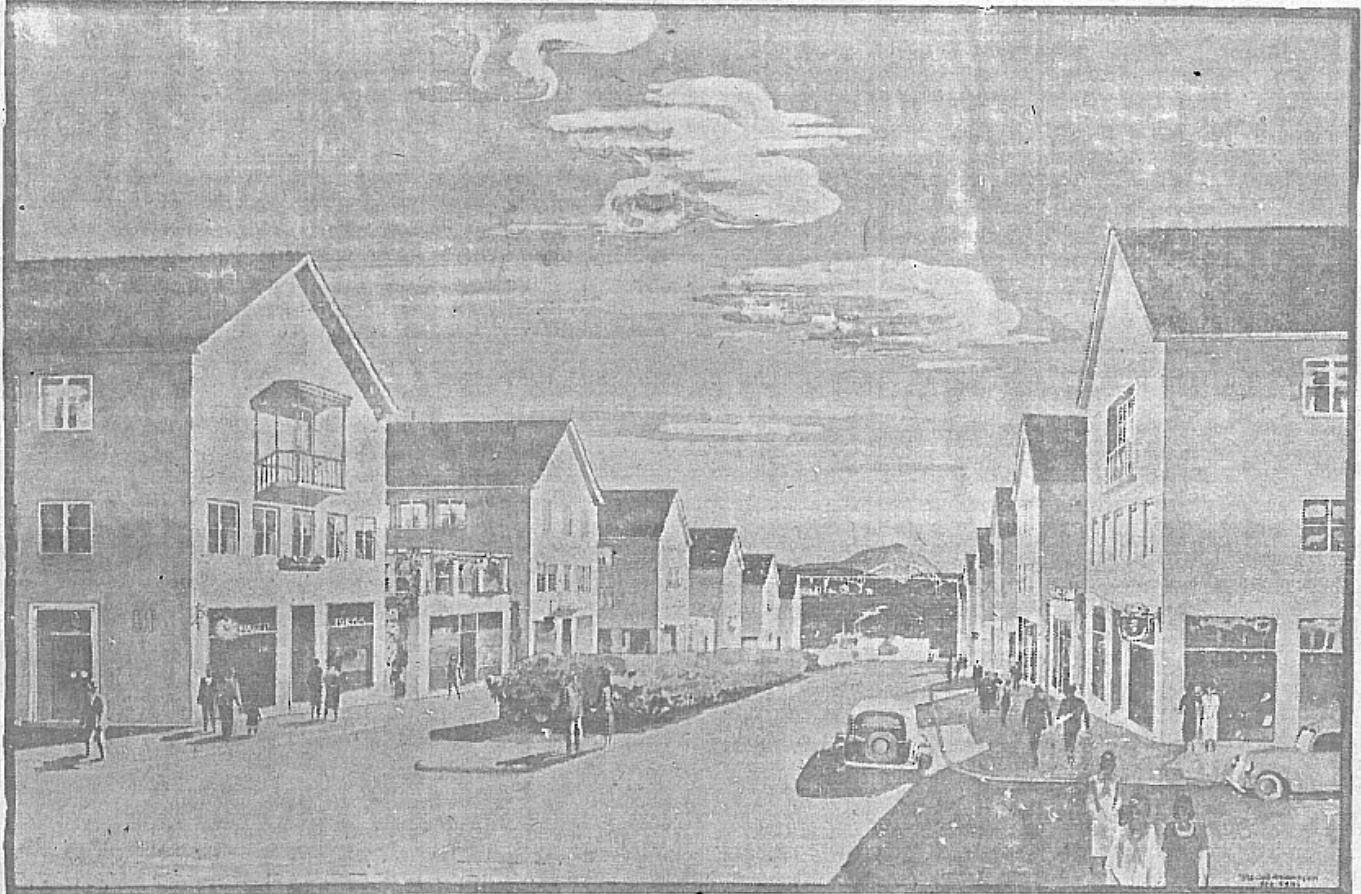

Den nye oppfartsgate sett nedover mot havnen, med No

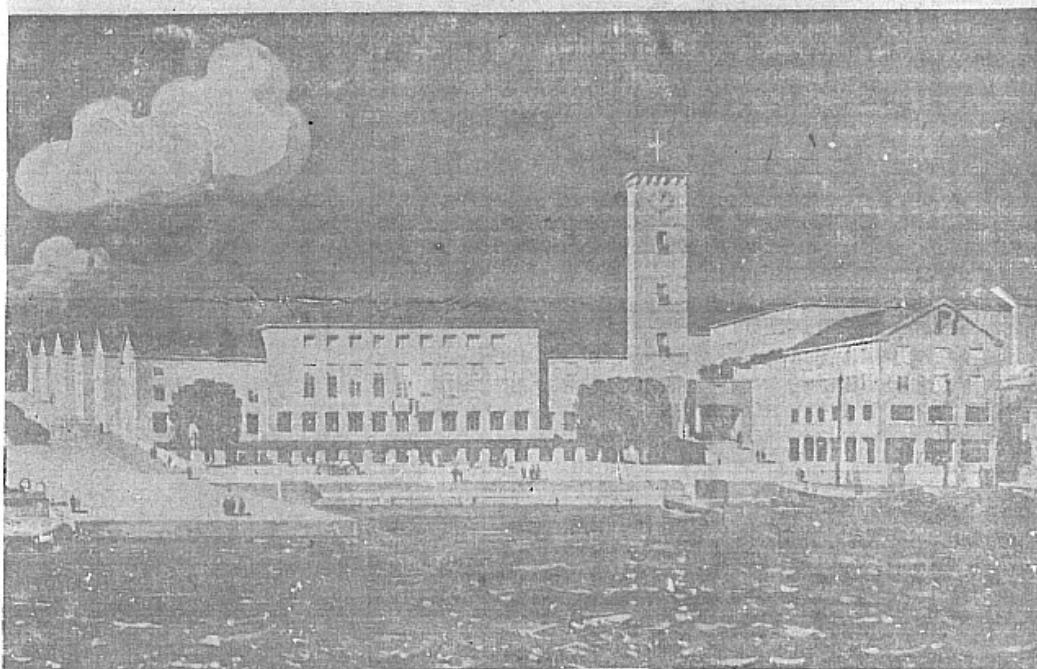

Perspektiv av Fisketorvet med Rådhuset. Til venstre den nye oppfartsgate med Kirken (eller et an

KRISTIANSTUND.

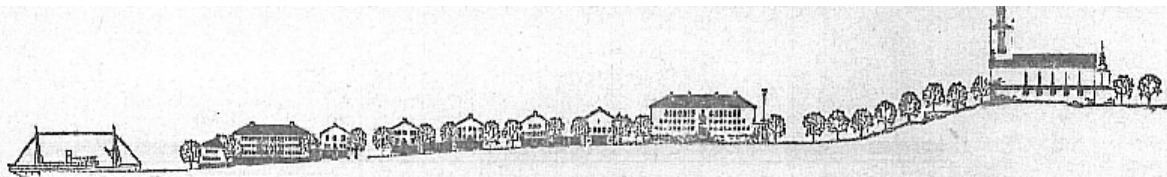
Den nye oppfartsgate sett nedover mot havnen, med Nordsundbroen og Tustnaffjellet som avslutning på perspektivet.

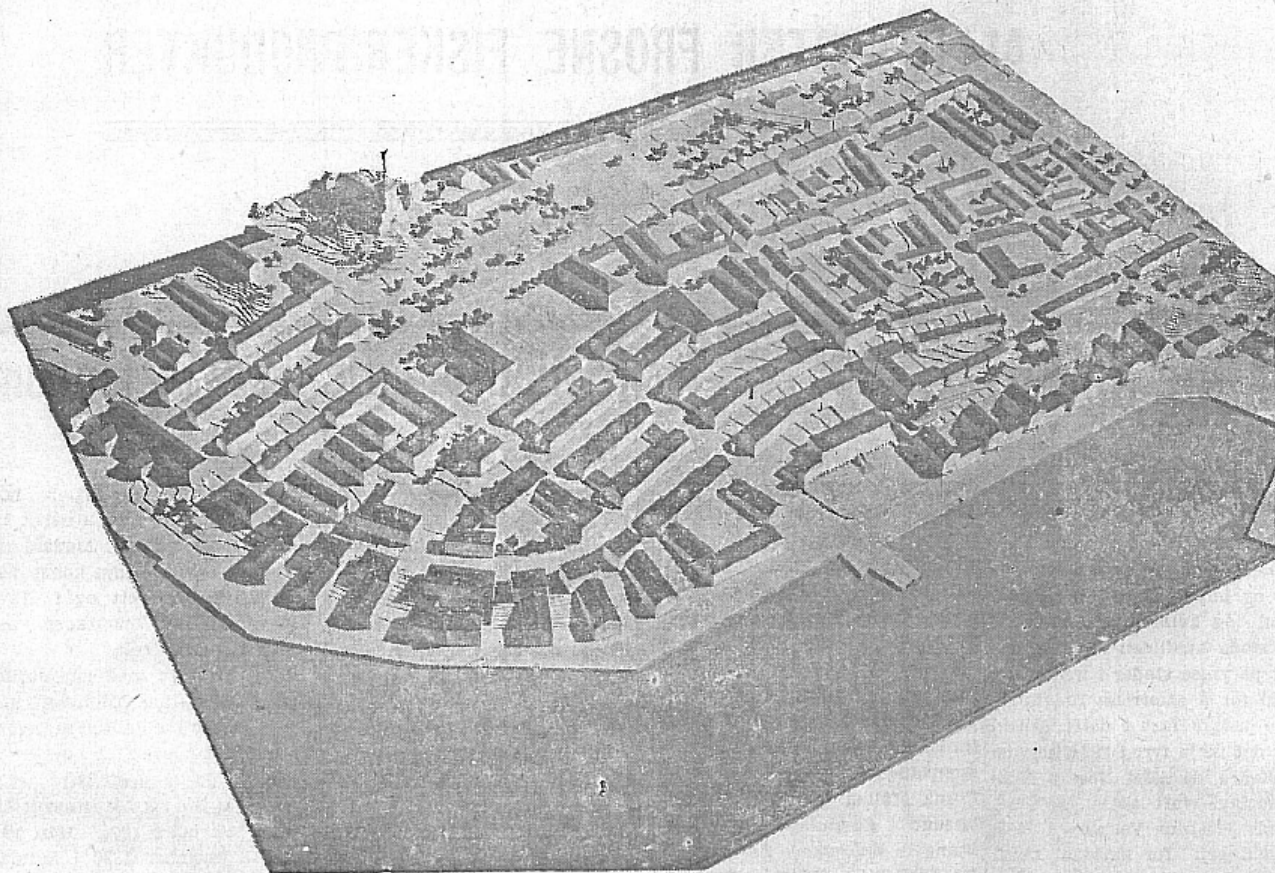
Rådhuset. Til venstre den nye oppfartsgate med Kirken (eller et annet monumentalt byggverk) som fond

lagt lagerbebyggelse, og ved Vægekaien forretningsbebyggelse med karakteristiske gavlfroter mot sjøen. Fremtidig kan de forbindes med lave mellombygg, således at terrenget her kan bli godt utnyttet. Den overveidende del av forretningsbebyggelsen er planlagt i 3 etasjers høyde, og kvartalene arrangert slik at der skulle bli rikelig med sol og lys inne i kjernen. Den tidligere bypark er utvidet, forlenget og kombinert med beplantede gater, så den skulle kunne danne et mere sammenhengende drag gjennom byområdet enn tilfellet tidligere var.

Rådhuset er plassert ved Flisctorvet nede ved kaia og vil få en dominerende og praktisk plass. Hvor kirken kommer til å bli plassert, er ikke godt å si, da det

Profil av den nye oppfartsgate i Kristiansund. Nederst Fisketorvet. På terrassen til høyre sentrumsplassen, øverst kirken (eller en annen større offentlig bygning).

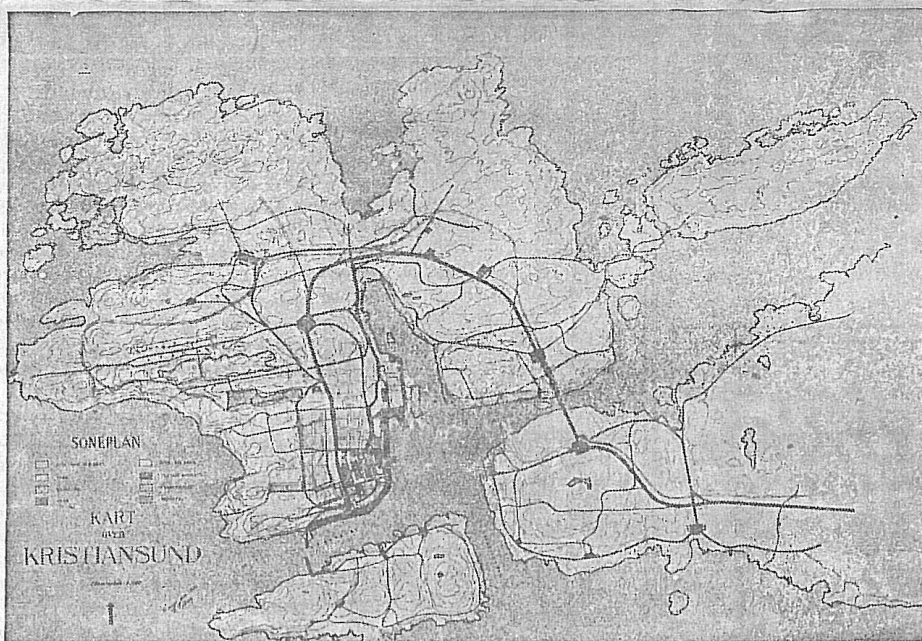
MODELL AV SENTRET.

Nederst til venstre Storkaia, øverst til venstre kirken. Til høyre nederst Vågekaia. Midt på havnefronten Fisketorvet med Rådhuset og pieren. Byparken vises som et sammenhengende belte øverst i modellen.

finnes flere alternativer. Et av alternativene er angitt i de illustrasjoner som her fremlegges og som viser den beliggende på et høydepunkt som arkitektonisk avslutning for oppfartsgaten. Denne er forøvrig lagt slik an at den får en fin utsikt over havnen med den vakre Nord-sundbro og Tustnafjellene som virkningsfull avslutning av perspektivet.

I det sentrale byområdes nordre, øvre del blir der noen boligbebyggelse i form av rekkehus, dessuten får brannstasjonen en praktisk og virkningsfull plass her, likesom der også blir et meget pent utsiktspunkt på fjelskrenten ovenfor havnen. Norges Bank blir liggende på sin gamle plass. Grand Hotell, som forøvrig er kommet under tak, ligger også på sin gamle tomt, men har fått en annen, mere åpen form.

Ved utarbeidelsen av byplanen for Kristiansund er det tatt sikte på å skape gode trafikkforhold, rikelig adgang til sol og lys inne i bebyggelsen og en formgivning som skulle ligge godt til rette for en lokalpreget arkitektur.

Til venstre Kirkelandet med bysentret, til høyre Gomalandet, derfra bro over til Nordlandet. Øya nederst til venstre er Innlandet. De sterke sorte linjer er innfartsveien og hovedgatene.

Det kan en kalle uhell!

Hank Schaffer i Eldorado, Iowa, må sikkert kalles verdens uheldigste person.

Som ung mann ble han begravet levende i en kullmine. Noen få år senere kostet en eksplosjon ham et ben og et øye. Derneft falt han ned femti

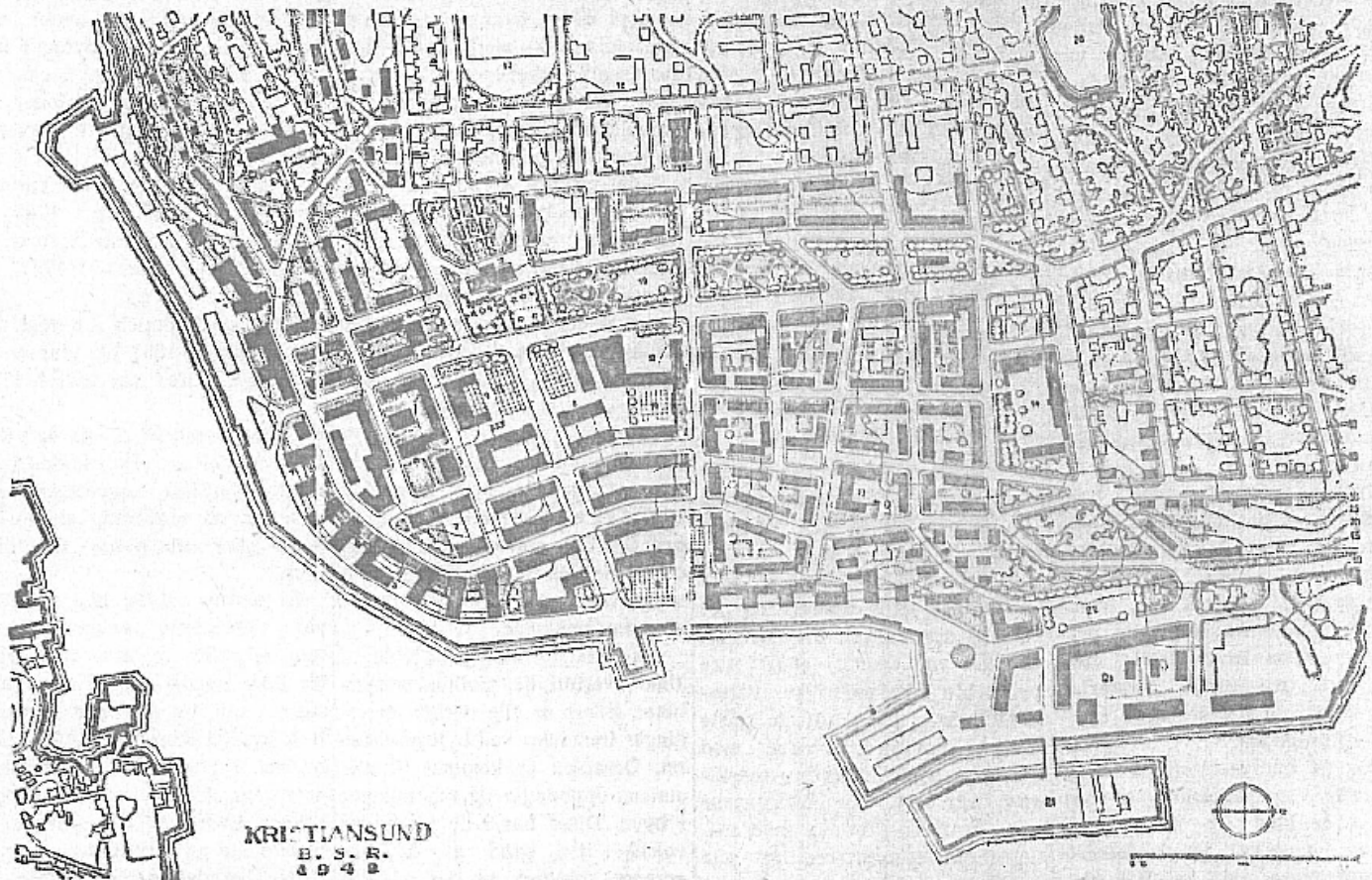
fot og ble skjev. Ikke før var han oppe igjen før en hest sparket ham så han måtte på hospital igjen.

I en alder av åtti år fikk han dobbeltsidig lungebetendelse, og to og åtti år gammel ble han overkjørt av en bil. Han har vært truffet av lynet tre ganger.

Og nå som han har god grunn til å nyte alderdommens ro har han brukket det ene beinet han har igjen.

Tiden går og tiden sliter. Minnen begynner som dype sår, men ende som søt melankoli.

(Gunnar Heiberg).

KRISTIANSUND
B. S. R.
3 9 4 2

REGULERINGSPLAN AV KIRKELANDET.

Til venstre Storkata med lagerhusblokkene. Øverst til venstre Sykehuset. Midt i bildet hovedoppgarten som går fra Pieren opp til Sentrumsplassen, som er omgitt av offentlige bygninger, bl. a. post- og telegrafbygning. Nederst ved Flskotorvet er Rådhuset plassert. Som avslutning for oppfartsgaten ligger i dette alternativ Kirkén, hvis plass ennå ikke er fastlagt. Til høyre «Hanan» med boligblokket omkring beplantede gårdsplasser. Nederst til høyre Butebilholdeplass og industriområde.